

İl ərzində məktəb rəhbərlərinin dinlədiyi dərslərdən aydın oldu ki, müəllimlər dərslərində fəal metodlardan, test yoxlama tapşırıqlarından, əyani vasitələrdən, qabaqcıl müəllimlərin iş təcrübələrindən, dünya təcrübəsində yeni təlim texnologiyalarından geniş istifadə etmişlər. Fənn müəllimləri şagirdlərin istedad qabiliyyətlərini aşkar etmək və inkişaf etdirmək üçün fəal təlim metodlarından geniş istifadə edirlər. Məktəbdə il ərzində şagirdlərin təlim göstəriciləri ilə tanış olmaq məqsədi ilə bütün siniflərdə dərslər dinlənilir, şagirdlərin müxtəlif səhərlər və fənlər üzrə istedadlarını aşkar etmək üçün yoxlama və müşahidələr aparılır. Onların arasında ayrı-ayrı fənlərə, müstəqil inşa yazmağa, rəsm çəkməyə, mahnı oxumağa, idmana, müxtəlif təbii sənət növlərinə meyl edənləri aşkar edir və təlim-tərbiyə prosesində bu xüsusiyyətləri mütləq nəzərə alaraq şagirdlərin istedad və qabiliyyətlərini inkişaf etdirməyə çalışır. Müəllimlər dərs prosesində fəal təlim metodlarını təbii edərək müxtəlif növ didaktik materiallardan, dərs vasitələrindən səmərəli istifadə edirlər. Bu didaktik materialların, müxtəlif mövzular üzrə qrafik və sxemlərin, əyani vasitələrin, testlərin, kartoçkaların hazırlanması işinə şagirdləri də cəlb edirlər. Bu işə şagirdlərin həmin fənlərə maraqlarının artmasına səbəb olur.

Sinif rəhbərləri, fənn müəllimləri şagirdlərin təlim-tərbiyəsində müvəffəqiyyət əldə etmək üçün valideynlərə əlaqəli işləyirlər. Məktəbdə tez-tez valideyn yığıncaqları keçirilir, şagirdlərin müvəffəqiyyətləri və nöqsanları fənn müəllimləri ilə birgə təhlil olunur. Təlim-tərbiyənin vəziyyətini, şagirdlərin bilik səviyyəsini yoxlamaq məqsədilə müəllimlərin açıq dərsləri keçirilir, nəzarətli yoxlama yazı

işləri, bilik yarışları, sınaq test imtahanları aparılıb nəticəsi müzakirə edilir.

Səmərəli pedaqoji fəaliyyətinə görə müəllimlərimizdən Hüseynova Fəridə "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilmiş, İsmayılov Məhərrəm "Əməkdar müəllim" fəxri adına, Xudiyeva Növrəstə isə "İlin ən yaxşı müəllimi" adına layiq görülmüşdür.

Şahbuz şəhər tam orta məktəbi öz yetirmələri ilə daim fəxr edir, şagirdlərə onların ömür yolu haqqında mütəmadi olaraq məlumatlar verirlər ki, bu da gələcənin yüksək bilik qazanmalarında əvəzsiz rol oynayır. Belə ki, məktəbimizi müxtəlif illərdə bitirmiş məzunların 23 nəfəri öz sahələrinin tanınmış alimləri kimi respublikamızın sosial-iqtisadi və elmi tərəqqisinə öz töhfələrini verirlər. Onların arasında AMEA-nın haqiqi və müxbir üzvləri, elmlər doktorları da vardır.

Bütün bu uğurlarımızın nəticəsidir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 iyun 2011-ci il tarixli sərəncamına əsasən Şahbuz şəhər tam orta məktəbi ilin "Ən yaxşı ümumi təhsil müəssisəsi" adına layiq görülmüşdür. Təhsilimizə göstərilən bu diqqət və qayğıya görə möhtərəm Prezidentimizə kollektivimiz adından dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

M.İсмайлөв

**Верное традициям учебное
заведение
Резюме**

В статье рассматривается историческое прошлое с средней школы города Шахбуз и говорится о сегодняшних ее успехах.

M. Ismayilov

**Educational Institution Follows
Traditions
Summary**

In the article it is spoken about the historical background and achievements of secondary school in Shahbuz town.

Təhsilə dövlət qayğısı öz bəhrəsini verir

Mehriban Məcnunova
*Yevlax şəhər 8 nömrəli tam orta
məktəbin direktoru*

Təhsil bəşəriyyət tarixinin inkişaf yolunda ən unikal bir mexanizmdir. Cəmiyyətdə baş verən dəyişikliklər özünü təhsil sferasında daha qabaqcıl göstərir. XXI əsr "Təhsil əsri" adlandırılmışdır. Bu baxımdan, 1999-cu ildən başlayaraq ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulmuş müstəqil Azərbaycan təhsilinin bütün pillələrində, o cümlədən ümumi təhsil sahəsində uğurlu islahatlar möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında planlı və ardıcıl şəkildə davam etdirilir. Müasir standartlara cavab verən yeni məktəblərin tikintisi ilə bilgilən geniş vüsət alır, maddi-texniki, tədris bazası əsaslı surətdə möhkəmləndirilir, müasir tədris avadanlığı və İKT ilə təminatı sahəsində irimiqyaslı işlər görülür. Hazırda məktəblərdə yetkin şəxsiyyətin formalaşdırılmasına yönəlmə, əsas məhiyyəti təhsilin keyfiyyətini yüksəldilməsi və idarə olunması təşkil edən yeni qiymətləndirmə sisteminin yaradılması, fənn kurikulumlarının tətbiqi, müasir dərslik komplekslərinin nəşr edilməsi, müəllim yaradıcılığına geniş imkanlar açan çevik təlim texnologiyalarının tətbiqi edilməsi, "müəllim-şagird" əməkdaşlığının təhsilin demokratikləşdirilməsində həlledici amilə çevirilməsi, Heydər Əliyev fondunun prezidenti, Milli Məclisin deputatı, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın milli təhsilimizin inkişafı istiqamətində fəaliyyəti Azərbaycan təhsilinin qabaqcıl

təhsil sistemlərinə inteqrasiyasına real imkanlar açmışdır.

Müasir dövrdə ümumtəhsil məktəbinin başlıca strategiyası yüksək intellektual hazırlığa malik olan, milli və ümumtəhsil mədəniyyətini keyfiyyətlə yiyələnmiş, müstəqil, varlığa şüurlu münasibət bəsləyən yaradıcı şəxsiyyətin, əsl vətəndaşın yetişdirilməsindən ibarətdir. Məktəb yalnız bilik və bacarıqlar əldə etmək üçün deyil, təhsil alanın və bütövlükdə insanın inkişafı təmin etmək üçün lazımdır. Təhsil prosesinin əsas subyekti öyrənməkdir (şagirdidir). Şübhə yoxdur ki, öyrənmənin inkişafında öyrədənin (müəllimin) rolu əvəzsizdir. Müəllim yalnız hazır bilikləri verməklə kifayətlənməməli, şagirdlərin şəxsiyyət kimi inkişafına şərait yaratmalı, onlarla əməkdaşlığa, qarşılıqlı hörmət və anlaşmaya üstünlük verməli, şagirdləri fəallaşdırmalı, təlimi onun maraqlarına uyğun qurmaqlıdır. Öyrədən məsləhətçi və istiqamət verən rolunda olmalı, şagirdlərin şəxsiyyətinə hörmət etməli, tədris fəaliyyətində humanizim prinsiplərinə əsaslanmalı, "subyekt-subyekt" münasibətlərini rəhbər tutmalıdır.

2010/2011-ci dərs ili ərzində "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi edilməsi barədə möhtərəm Prezidentimizin 5 sentyabr 2009-cu il fərmanına uyğun olaraq ümumi təhsil sahəsində təhsil orqanlarının, ümumtəhsil məktəblərinin, pedaqoji işçilərin fəaliyyəti

tinə tənzimləyən normativ-hüquqi sənədlər, o cümlədən "Ümumi təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramları (kurikulumları)", "Ümumtəhsil məktəbinin nümunəvi nizamnaməsi", "Ümumi təhsil pilləsində təhsil haqqında dövlət sənədlərinin nümunələri və onların verilməsi qaydası", "Ümumi təhsil xüsusi nailiyyətlərlə başa vuran məzunların qızıl və ya gümüş medalla təltif olunma Qaydası", "Ümumi təhsil müəssisəsinin Pedaqoji Şurası haqqında Əsasnamə" hazırlanıb təsdiq edilmiş, təhsil tariximizdə ilk təşəbbüs kimi "Təhsil ensiklopediyası"nın hazırlanmasına başlanmışdır. Uzun müddətdən sonra şagirdlərin təhsil əməyinin stimullaşdırılmasına xidmət edən qızıl və gümüş medalla təltif olunma kollektivimiz tərəfindən rəğbətə qarşılanmışdır.

Bütün bunlardan ruhlanaraq rəhbərlik etdiyim Yevlax şəhər Ş. Qurbanov adına 8 nömrəli tam orta məktəb daha böyük əzməli çalışmışdır. Məktəb 1967-ci ildə tikilib istifadəyə verilmişdir. 05 may 2009-cu il kollektivimizin və valideynlərin həyatında yadda qalan bir tarixə çevrilmişdir. Həmin gün tam əsaslı təmərdən sonra bütünlüklə yeni avadanlıqlarla təmin edilmiş məktəbin açılışı olmuşdur. Açılışda təhsil naziri Misir Mərdanov cənabları ilə yanaşı Yevlax Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı, Millət vəkili, Respublikanın nüfuzlu ali məktəblərinin rəhbərləri iştirak etmişdir. Təhsil naziri öz çıxışında məktəbdə aparılan təlim-tərbiyə işindən, məktəbin nəticələrindən razılıq hissi ilə danışmış, kollektivin əməyini yüksək qiymətləndirmişdir.

Son illər ərzində məktəbimiz təlim-tərbiyə sahəsində bir çox nailiyyətlər əldə edərək rayonun qabaqcıl məktəbinə çevrilmişdir.

Məktəblərin kompüterləşdirilməsi, müəllim və şagirdlərin işinin kompüter

texnologiyası ilə təşkili bu təhsil müəssisəsində də yeniliklərin tətbiqinə şərait yaratmışdır. Lokal Internet şəbəkəsinin imkanlarından istifadə edən müəllim və şagirdlər məqsədyönlü, müasir təlim formaları tapmağa nail olurlar, özlərinin peşəkara atdırma aparmaq qabiliyyətini inkişaf etdirirlər.

Elektron dərsliklər, Heydər Əliyev fondunun vəsaiti hesabına verilmiş ayıni vəsaitlər müəllimlərin əməyini xeyli yüngülləşdirmiş, şagirdlərin dərsə marağını artırmışdır.

Son üç il ərzində məktəbin 112 nəfər müəllimi "Mədəd Humanitar Təşkilatı İctimai Birliyi" və Təhsil Nazirliyinin təşkil etdiyi "İKT-nin təhsilə tətbiqi" mövzusunda təlim kurslarından keçmişdir. Məktəbin müəllimləri Aliyə Nəsibova və Rəsmiyyə Əliyeva həmin kurslarda təlimçi kimi məşğələlərə cəlb olunmuşlar.

Bu gün təhsil sahəsində aparılan kurikulum islahatı mahiyyət etibarilə ümumi təhsilin yeniləşməsinə aparan yoldur. Kurikulum inkişafı yönlü təlim mühiti yaradır, həm təhsilverənin, həm də təhsilalanın fəaliyyət mexanizmini müəyyən edir. Məktəbimizdə fənn kurikulumlarının təhsilə diqqət mərkəzində saxlanılır. Kurikulumla işləyən 15 nəfər sinif müəllimi kurikulum üzrə təlim kurslarından keçərək sertifikat almışlar. Müəllimlərə kömək məqsədilə məktəbdə açıq dərslər və "Dəyirmi masa"lar keçirilir. Təhsil Nazirliyi tərəfindən hazırlanan resurslar, "Azərbaycan məktəbi" jurnalı, eləcə də digər pedaqoji mətbuat orqanları və kurikulum portalı müəllimlərin ən yaxın köməkçisidir.

Məktəbin şagirdləri Respublika olimpiadalarında və müsabiqələrində yüksək yerlər tutmuşlar. IX sinif şagirdi Əlizadə Nərmən 2009-cu ildə Azərbaycan tarixi fənni üzrə olimpiadaların Respublika tu-

runda I yerə layiq görülmüşdür. 2010-cu ildə rayon məktəbliləri arasında məktəbin iki nəfər şagirdi – Həsənli Ülkar fizika, Səforli Cəmilə biologiya fənni üzrə olimpiadaların Respublika turunda IV yeri tutmuşdur. 2011-ci ildə rayon üzrə olimpiadaların respublika turuna sənədləri göndərilən 12 nəfər şagirddən 5 nəfəri bizim məktəbin şagirdləri olmuşdur.

IX sinif şagirdi Həsənli Ülkar 2009-cu ildə Beynəlxalq Ana dili gününə həsr olunmuş I Azərbaycandaxili "Ana dilimizi sevak, sevdilərək" müsabiqəsinin inşa kateqoriyasında II yeri tutmuş, Təhsil Nazirliyinin "Fəxri Fərman"ına layiq görülmüşdür. Həmin şagird xüsusi istedadla malik şagirdlər arasında keçirilən Respublika olimpiadalarının seçim turunda fizika fənni üzrə III dərəcəli diploma layiq görülmüşdür.

XI sinif şagirdi Humay Məhərrəmov 2010-cu ildə ümumilli liderimiz Heydər Əliyevin 87-ci ildönümünə həsr olunmuş "Ulu öndər Heydər Əliyevi düşünərkən" mövzusunda inşa müsabiqəsinin Respublika mərhələsində fəal iştirakına görə "Fəxri Fərman"la təltif edilmişdir.

Üç il ərzində məktəbin üç nəfər şagirdi FLEX proqramı çərçivəsində keçirilən müsabiqələrdə qalib gələrək Amerikada təhsil almaq hüququ qazanmışlar. 2008-ci ildə XI sinif şagirdi Qarayev Vüqar, 2009-cu ildə XI sinif şagirdi İsmayilzadə Sübhü, 2010-cu ildə X sinif şagirdi Əlizadə Nərmən Amerikada təhsil almışlar.

Estetik Tərbiyə üzrə Respublika Tədris – Metodik Mərkəzi tərəfindən ulu öndərimiz Heydər Əliyevin 87-ci il dönümünə həsr olunmuş rəsm sərgisində məktəbin üç nəfər şagirdi yüksək yerlər tutaraq diploma təltif olunmuşdur.

"Fövqaladə Hallar uşaqların gözü ilə" uşaq yaradıcılıq müsabiqəsinin Respublika mərhələsində rəsm nominasiyası üzrə

Şəhər Uşaq Yaradıcılıq Mərkəzinin rəsm dərnəyinin üzvü, şəhər 8 nömrəli tam orta məktəbin VII sinif şagirdi Behbudov Kamran uğur qazanaraq Təhsil Nazirliyinin "Fəxri Fərman"ı və qiymətli hədiyyə ilə mükafatlandırılmışdır.

"Ən sevdiyim idman növü" mövzusunda 8-12 yaşlılar arasında 4-cü Beynəlxalq uşaq incəsənət olimpiadası rəsm nominasiyası üzrə rayon mərhələsinin qalibi məktəbin VII sinif şagirdi Behbudov Kamranın rəsm işi Vaşinqtona göndərilərək üçün Təhsil Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Məktəbin şagirdləri Respublika və Beynəlxalq idman yarışlarında da uğurlu nəticələr göstərmişlər. XI sinif şagirdi Bağırzadə Tural sambo üzrə yeniyetmələr arasında keçirilən Respublika turnirində 51 kq. çəkiddə I yeri tutmuş, medalla və I dərəcəli diploma təltif olunmuşdur.

Son illər məzunların ali təhsil müəssisələrinə qəbulunda dinamik inkişaf məktəbdə təlimin keyfiyyətinin xeyli yüksəldiyini göstərir. Belə ki, 2008-ci ildə məktəbi bitirən 32 nəfər şagirddən 15 nəfəri, 2009-cu ildə 34 nəfərdən 15 nəfəri, 2010-cu ildə 31 nəfərdən 16 nəfəri, 2011-ci ildə isə 37 nəfərdən 17 nəfəri ali təhsil müəssisələrinə daxil olmuşlar.

Məktəbin 2011-ci il məzunu Həsənli Ülkar rayon üzrə ən yüksək nəticə göstərərək 685 balla Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinə daxil olmuş və Prezident təqaüdünə layiq görülmüşdür.

Məktəbin məzunlarından 2008-ci ildə 3 nəfər, 2009-cu ildə 2 nəfər, 2010-cu ildə 4 nəfər, 2011-ci ildə 5 nəfəri 500-dən artıq bal toplamışdır. 2008-ci ilin nəticələrinə görə TQDK-nın qəbul imtahanlarının nəticələrinə dair statistik məlumatlarında məktəb Respublika üzrə yaxşı məktəblərin sırasına daxil edilmişdir.

Mərkəzləşdirilmiş qaydada keçirilən buraxılış imtahanlarının nəticələrinə görə də məktəbin müvəffəqiyyəti xeyli yüksəkdir. 2010-cu ildə buraxılış imtahanları zamanı məktəbin IX sinifləri üzrə 75 nəfərdən 70 nəfəri (93,3 faiz), XI sinifləri üzrə 46 nəfərdən 42 nəfəri (91,3 faiz), 2011-ci ildə IX siniflər üzrə 46 nəfərin hamısı, XI siniflər üzrə 55 nəfərdən 54 nəfəri şəhadətnamə və attestat almışdır.

Təhsil Nazirliyinin 24 oktyabr 2009-cu il tarixli Kollegiya iclasında buraxılış imtahanlarında öz vəzifələrinə məsuliyyətə yanaşdığına görə məktəb rəhbərinə təşəkkür elan olunmuşdur.

2010-cu ildə Azərbaycan Gənclərinin Nailiyyətləri Təşkilatı ilə İngiltərənin BP təşkilatı tərəfindən maliyyələşdirilən "İqtisadiyyata giriş" fənninin tədris proqramı layihəsində də məktəbin müəllim və şagirdləri yaxından iştirak etmişlər. 2010/2011-ci dər ilində həmin təşkilatın dəstəyi ilə məktəbdə fizika, kimya, riyaziyyat, 2011/2012-ci dər ilində ingilis dili fənləri üzrə universitetlərə hazırlıq kursları fəaliyyət göstərmişdir.

Məktəbdə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan, sağlamlıq imkanları məhdud 6 nəfər şagird inklüziv təhsilə cəlb olunmuşdur.

Gənc nəslin təlim-tərbiyəsi sahəsində səmərəli fəaliyyətinə görə ədəbiyyat müəllimi Hüseynova Gülnaz Respublika Prezidentinin Sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalına layiq görülmüşdür.

Bütün bunların nəticəsidir ki, şəhər 8 nömrəli tam orta məktəb 2011-ci ildə "Ən yaxşı ümumi təhsil müəssisəsi" mükəbbəsinin qalibi olaraq cənab Prezidentin sərəncamı ilə on min manat məbləğində bərdəfəlik pul mükafatına layiq görülmüşdür. Kollektivimiz bu mükafatı təkcə

özünün yox, bütün Yevlax müəllimlərinin əməyinə verilən ən yüksək qiymət kimi dəyərləndirir, buna görə möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevə minnətdarlığımızı bildirir. Ölkəmizdə təhsilə, təhsil işçilərinə göstərilən diqqət və qayğı, yaradılan şərait bizdən bundan sonra daha da yaxşı işləməyi tələb edir.

M.Меджипунова

Государственная забота на образование дает свои плоды Резюме

В статье говорится о положительном влиянии создания системы оценивания, которая служит повышению качества образования, формированию полноценной личности. Отмечается решающая роль в демократизации образования применения учебных курикулов, издания новых учебных комплектов, современных технологий в образовании.

M. Majnunova

State Care to Education Ensures Benefit Summary

In this article it is spoken about the formulating of effective personality at schools, and about the great role of creating new assessment system which provides to enhance the quality of education and management. It is noted that applying new curriculums, publishing modern textbooks, using new teaching technologies, creating teacher-student cooperation ensures the democratization of education.

İslahatlar, uğurlar

Cəmilə Ağamaliyeva
Hacıqabul şəhər 1 nömrəli tam
orta məktəbin direktoru

XXI əsrdə öz müstəqilliyinin yeni mərhələsinə qədəm qoyan Azərbaycan dövləti təhsil sahəsində islahatları inamla həyata keçirir. Ulu öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi, "Təhsil sahəsi həyatımızın ən gərəklisi, ən mühüm sahəsidir". Təhsil sistemimiz daha açıq, daha demokratik və çoxşaxəli olmuşdur. Milli-mənəvi dəyərlərə söykənən, demokratikləşmə, humanistləşdirmə, fərdiləşdirmə və inteqrasiya kimi prinsiplərə üstünlük verən yeni milli təhsil sistemi yaradılmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir: "Təhsil bizim gələcəyimizdir, inkişaf perspektivlərimizi müəyyən edən ən başlıca sahədir." Cəmiyyət üçün layiqli vətəndaş yetişdirilməsinin bünövrəsi ilk əvvəl məktəbdə qoyulur. Yeniyetmələrin kəamil bir şəxsiyyət kimi formalaşması onların vətənə, xalqa, torpağa məhəbbət ruhunda tərbiyə olunması müəllimlərin vəzifə borcuna necə yanaşmasından asılıdır. Bu mənada Hacıqabul şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbin pedaqoji kollektivi öz işinə olan məsuliyyəti ilə seçilən, uğurları ilə öndə gedən təhsil ocaqlarındandır.

Məktəb şahid məzunu İlqar Ələkbərovun adını daşıyır. 1946-cı ildə 7 illik məktəb kimi fəaliyyətə başlamış bu təhsil ocağı 1971-ci ildən layihə üzrə tikilmiş yeni binada fəaliyyətini davam etdirir. Məktəbin 36 sinif otağı, 2 laboratoriyası, müasir tipli kitabxanası, akt zalı, idman

zalı, açıq tipli idman meydançası var. 550 nəfər şagirdin təlim-tərbiyəsi ilə 64 müəllim məşğul olur. Bütün fənlər ixtisas müəllimləri tərəfindən tədris olunur.

Müəllimlərimizdən bir neçəsinin pedaqoji fəaliyyəti dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. Kollektivdə 1 nəfər əməkdar müəllim və 1 nəfər tərəqqi medalı alan müəllimimiz var. 2010-cu ildə 1 nəfər "Ən yaxşı müəllim" respublika müsabiqəsinin qalibi olmuşdur.

Məktəbdə pedaqoji fəaliyyət aşağıdakı kimi planlaşdırılmışdır:

- Pedaqoji şuranın işi
- Məktəb rəhbərinin fəaliyyəti
- Metodiki işlərin aparılması
- Psixoloji xidmətin təşkili
- Şagird özünüdəyər etmə
- İstedadlı şagirdlərlə iş

Məktəb "Azərbaycan Respublikasının yeni ümumtəhsil məktəblərinin əsaslı təmiri, müasir avadanlıqlarla təmin olunmasına dair (2003-2007) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanına əsasən 2007-ci ildə Təhsil Nazirliyi tərəfindən əsaslı təmir olunmuşdur. Dərslərlə təminat proqramı çərçivəsində məktəb şagirdləri bütün dərslərlə təmin olunmuşdur.

Xüsusi istedadla malik uşaqların (gənclərin) yaradıcılıq potensialının inkişafı üzrə proqram çərçivəsində məktəbdə istedadlı şagirdlərlə bir sıra tədbirlər həyata keçirilir, həmin şagirdlərin istedadlarının üzə çıxarılması ilə bağlı işlər görülmüşdür.